

Kammiossa

Nämä ovat todennäköisiä oireita, joita saat sukelluksen aikana, mikäli menet liian syvälle tai pulloissasi on väärää kaasua. On sanomatta selvää, että se ei olisi hyvä pinnanalainen kokemus, puhumattakaan sen vaarallisuudesta. Onneksi me emme ole pinnan alla vaan turvallisesti Ullevål:en yliopistosairaalan painekammiossa Oslossa.

Turvallinen ympäristö

En koskaan ole sukeltanut 60 metrin syvyyteen, en ilmalla tai muullakaan kaasulla – enkä aio kokeilla sellaista tämän kokemuksen jälkeen, paitsi kenties trimiksillä. Henkilöille, jotka haluavat sukeltaa syvälle on matka painekammioon varmasti hyvä herättäjä. Mikäli kehosi toimii näin huonosti lämpöisessä, turvallisessa ympäristössä, kuinka toimit kun on kylmää, pimeää, huono näkyvyys, virtauksia ja stressiä? Minä yhtenä en halua olla kokeilemassa.

Niille, jotka haluavat kokea syväsuikelluksen nykäisyn, isännöi oslolainen sukelluskeskus Dykkersport retkiä Ullevål:in yliopistosairaalan painekammioon. Yllätyin sinne päästyäni – huone oli täynnä ihmisiä ja vaadittiin kolme paineistusta ennen kuin kaikki olivat kokeneet syvän sekä tyypinarkoosin, korkean paineen ja ilman vaikutukset.

Elämää pelastava hoito

Ullevål:in painekammiota operoi paikallinen palokunta – heidän kolme pelastussukeltajaansa olivat paikalla toimien ”isoveljinä” – kammion sisällä olevana vastuuhenkilönä, kun oltiin paineistuksen alla. Kammio on perustettu 1981 ja sen jälkeen sillä on annettu noin 50 hoitokertaa vuodessa. Noin puolet näistä on ollut tavallisten potilaiden erilaisia hoitoja, loppujen ollessa erilaisiin sukellusonnettomuuksiin joutuneita sukeltajia – bends tai ”tavallinen” sukeltajantauti, DCS. Useimmissa tapauksissa sukeltajat on laitettu kammioon varmuuden vuoksi, mutta toisinaan kyseessä on ollut vakavasta tilanteesta ja hoito on ollut hengen pelastava tekijä tai ainakin sillä on vältetty onnettomuuden jälkeiset vakavat seuraukset.

Kännissä kuin käki

”Sukelluksemme” kammiossa oli onneksi ainoastaan jännittävä eikä kenenkään tarvinnut olla huolissaan sukeltajantaudista. Paineilman virratessa kammioon kuului voimakasta sihinää ja paineenmuutos korvissa on äkillinen sekä jatkuva. Välitön paineentasaus on välttämättömyys! Kammio-operaattori paineisti meidät kolmeen metriin varmistaakseen, että kaikkien ilmatiet ovat auki ja valmiit sukellukselle – sitten tipumme 60:een metriin kahdessa-kolmessa minuutissa. Tuntui, kuin olisin vuoristoradassa ja näin radan huipun lähestyvän ... tietäen sen takana olevan pudotus. Jännittävää!

Laskeutumisen aikana voit tuntea tyypinarkoosin alkavan vaikuttaa, mutta päästessäsi ns. pohjaan ilman ja syvyyden vaikutukset iskevät sinuun todella. On vaikea hengittää ilmaa, joka on seitsemän kertaa tiheämpää kuin pinnalla – se tuntuu enemmänkin nesteeltä. Kun heilutat kättäsi voit itse asiassa tuntea ilman tiheyden! Aluksi oloni on melko hyvä, mutta kun käännän päätäni katsoakseni vieruskaveria, tuntuu kaikki pyörivän. Minua huimaa, huojun enkä kykene ajattelemaan selkeästi. Veljet, onneksi en ole vedessä!

Paine vaikuttaa myös äänihuuliini ja kun puhun, kuulostan Aku Ankalta. Nauru täyttää kammion nopeasti aiheuttaen enemmän naurua, koska se kuulostaa niin naurettavalta. Yritämme edelleen keskustella siitä, kuinka voimme, mutta jopa melko vakavat narkoottiset oireet, kuten tunnottomat sormet, huimaus ja täydellinen koordinaation menetys hukkuu runsaaseen sarjakuvamaiseen nauruun. Olemme täysin

“hukassa”! Juhlat jatkuvat eikä kestä kauaa ennenkuin Beatles-klassikko “Yellow submarine” kaikuu kammiossa.

Kun tilanne on vakava

Mikäli sukeltaja joutuu onnettomuuteen ja tarvitsee paineistusta, on syvyys luonnollisesti matalampi kuin 60 metriä. Normaali painekammiohoito tehdään 18: n metrin syvyydessä ja voi kestää muutamasta tunnista useiden päivien toistuviin hoitoihin, tilanteesta riippuen. Kammion ilma tulee nopeasti kosteaksi, tiheäksi ja erittäin lämpöiseksi ja voin vain kuvitella stressin, jota oikean potilaan täytyy tuntea näiden haittojen lisäksi.

En tiedä, pelkäisinkö kuollakseni vai tuntisinko helpotusta, jos joutuisin kammioon - kenties vähän kumpaakin. Olisin peloissani DCS:n seurauksista, mutta helpottunut ollessani hoidossa ja kokeneiden ammattilaisten huolenpidossa. Se ei kumminkaan ole tilanne, johon haluan joutua - tai minkä haluan kenenkään joutuvan kokemaan . Pidän tämän varmasti mielessäni tulevaisuuden sukelluksilla, ennen kaikkea, kun syvyyden paholainen koittaa houkutellessa minut vierailemaan valtakuntaansa.

Hidas pintautuminen

Oltuamme viisi minuuttia “pohjalla” alkaa operaattori tuoda meitä 18:n metrin syvyyteen. Nousemme yhdeksän metriä minuutissa ja lämpötila tippuu nopeasti. Ilman kosteus kondensoituu isoiksi pilviksi ja kammion jokainen pinta on kostea ja tippuu vettä.

Hauskanpito on loppunut ja maksamme nyt viiden minuutin pohjaajan hinnan. Teemme useita dekompressiopysähdyksiä matkallamme pintaan - 5 minuuttia 18:ssa metrissä, 5 minuuttia 15:ssä metrissä, 5 minuuttia 12:ssa metrissä. Odotamme. Aika kulkee hitaasti ja alamme tuntea olomme jälleen normaaliksi. Viimeiset hassut Aku Anka-äännet loppuvat 12-15:ssa metrissä ja olen iloinen, ettemme voi puhua paljon normaalisukelluksilla - olisin nauranut itseni kuoliaaksi heti, kun olisimme ylittäneet 20 metriä.

Kaksi pisintä dekompressiopysähdystä tehdään yhdeksän ja kuuden metrin syvyydessä. Olemme molemmissa syvyyksissä täydet kymmenen minuuttia ja molempien pysähdysten aikana hengitämme puhdasta happea katosta roikkuvista maskeista (BIBS (Built-In Breathing System)). Sitä ei tehdä, jotta dekompressioaika lyhenisi vaan, jotta turvallisuus lisääntyisi.

Sukelluksen jälkeinen mahakipu

Dekompressio on viimeinkin tehty ja voimme ahtautua pois painekammion jotakuinkin ahtaista tiloista. Kaikkien mahaa särkee, mutta se on ainoastaan kovasta nauramisesta eikä sillä ole mitään tekemistä syvyyden tai dekompressionin kanssa. Sukellus oli hauska sekä hyvä oppimiskokemus. Toivon, että me kaikki saimme tämän jälkeen edes vähän enemmän kunnioitusta syvälle menemisestä ilman kanssa kohtaan.

Kun poistun sairaalasta, laskeutuu ambulanssihelikopteri katolle. Lääkärit ja hoitajat ovat odottamassa, valmiina toimimaan, mitä tahansa sitten on tapahtunutkaan. Tämä on vakavaa, tämä tapahtuu oikeasti. Minä toivon ainoastaan, ettei kyseessä ole sukellusonnettomuus.

Kirjoittajasta:

Christian Skauge on entinen vedenalaisen valokuvauksen Pohjoismaiden mestari, usean kansallisen ja kansainvälisen valokuvauskilpailun voittaja. Hän työskenteli norjalaisen sukelluslehden "Dykking" päätoimittajana ja hänen juttujaan on julkaistu maailman laajuisesti. Näet enemmän Christianin kuvia osoitteessa : www.scubapixel.com.